

Kulturdepartementet
Postboks 8030 dep
0030 Oslo

Dato
15.10.2021

Høringssvar – forslag til regulering av konverteringsterapi

Mental Helse takker for invitasjonen til å avgi høringssvar på forslag til regulering av konverteringsterapi. Under følger våre innspill.

Forslaget

Kulturdepartementet foreslår å forby konverteringsterapi, som er et forsøk på å systematisk endre en persons identitet og/eller legning. Forslaget legger til grunn at barn under 16 år skal forbys konverteringsterapi og at det blir forbudt å medvirke til at barn og ungdom reiser til utlandet for å motta konverteringsterapi. Alternativet står åpent for å kunne forby konverteringsterapi inntil fylte 18 år og det stilles åpent om overtredelse skal være straffbart i straffelovens §24 eller om det skal opprettes som en særlov.

Mental Helse støtter intensjonen om å gjøre konverteringsterapi ulovlig for barn og unge, men vi mener at forslaget ikke går langt nok i å beskytte personer som med dagens praksis blir utsatt for skam og skyld for deres identitet og legning. Dette er en svært risikofylt praksis som har negative innvirkninger på den enkeltes psykiske helsesituasjon og som bør forbys som praksis i alle aldersgrupper.

Ikke en sykdom

Det å forsøke å endre noens seksuelle legning gjennom terapi, sjelesorg eller andre metoder vet vi skader og bryter ned mennesker, uavhengig alder. Forskingen på seksualitet har etablert tydelig at homoseksualitet er en normal variasjon av seksuell orientering. Det er ikke en psykisk lidelse, det er ikke et valg. Det å manipulere eller korrigere naturlig seksuell orientering kan få alvorlige konsekvenser. Resultatet av slik praksis er nettopp fare for å utvikle identitets- og selvfølelsesproblematikk, psykiske helseproblemer og psykiske lidelser.

Eksempelvis viser Bufdirs kunnskapsoversikt 2020 - av flere internasjonale studier - at det er: *«høy risiko for at en gjennom slike «behandlingslignende» tiltak påfører mottageren plager som angst, depresjon, selvmordstanker, skam og selvforakt.»* Dette bekreftes av andre internasjonale studier hvor blant annet Ozane Foundation i London har konkludert med at av de respondentene som har vært utsatt for konverteringsterapi har 68,7% hatt selvmordstanker og 59,8% har utviklet angst og depresjon som de har brukt medisiner for. Selvskading, selvmordsforsøk og spiseforstyrrelser er utbredt blant deltakerne som har gjennomgått konverteringsterapi i studien.

Mental Helse mener at det er paradoksalt at ethvert forsøk på å «behandle» friske mennesker til en annen seksuell orientering vil med all sannsynlighet gjøre dem psykisk syke og i ytterste fall føre til

Side 1 av 2

langvarige lidelser med overhengende fare for selvmord. I en progressiv og likestilt stat som Norge kan vi ikke godta at dette er en praksis som får lov til å fortsette når vi har god kunnskap om ettervirkningene.

Norge har allerede høye selvmordstall som er vanskelige å få kontroll på samtidig som psykisk sykdom en av de viktigste årsakene til uførhet blant unge mennesker mellom 20 og 30 år. Depresjon vil være en av de hyppigste årsakene til sykdomsbyrde i 2020 og blant de ledende i 2030. Psykisk sykdom kan føre til økt dødelighet og forkortet levealder med inntil 20 år (WHO).

Både SSBs Livskvalitetsundersøkelse fra 2020 og levekårsundersøkelsen Seksuell orientering, kjønns mangfold og levekår fra 2020 viser at skeive er mer utsatt for symptomer på angst og depresjon, og er mindre fornøyd med den psykiske helsen sin, enn heterofile og cispersoner.

Mental Helse mener derfor at det ikke er noen grunn til å nøye seg med aldersbestemt forbud mot konverteringsterapi når vi vet at det er mennesker i alle aldre som presses til å gjennomføre legningskorrigerende «behandling» og at det medfører stor psykisk påkjenning. LHBT-personer er allerede mer utsatt for psykisk uhelse og det er ingen grunn til å stigmatisere denne gruppen ytterligere. Konverteringsterapi bør derfor forbys i sin helhet, i Norge eller igjennom medvirkning til behandling i utlandet. Overtredelse må være straffbart.

Med vennlig hilsen

Jill Arild
Landsleder

Linda Berg-Heggelud
Generalsekretær